

ŚCIEŻKA ROZWOJU ZAWODOWEGO RATOWNIKA MEDYCZNEGO W UJĘCIU STOPNI ZAWODOWYCH

Krzysztof Słupianek, Michał Starosolski

Streszczenie:

W rozwoju zawodowym Ratownika Medycznego na chwilę obecną istnieją tylko szczerbki formy awansu, który niestety nie daje zbyt dużych satysfakcji wykonywanej pracy jak i gradacji finansowej. Zaproponowane w artykule rozwiązania, mają na celu uregulować to zagadnienie poprzez wprowadzenie stopni zawodowych w oparciu o doskonalenie zawodowe, w którego zakresie ujęte zostały takie formy dydaktyczno-edukacyjne jak: specjalizacje, kursy specjalistyczne i kwalifikacyjne. Walorem wprowadzenia stopni zawodowych jest ich integralność z innymi podsystemami ratowniczymi oraz możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji czy wykonywania funkcji dedykowanych stopniowi, w oparciu o stopień wykształcenia, doświadczenia zawodowego, korelując tym samym z kategorią zaszeregowania i wynagrodzeniem.

Słowa kluczowe:

ścieżka rozwoju zawodowego, ratownik medyczny, stopnie zawodowe

Wstęp

Warunki wykonywania zawodu Ratownika Medycznego określone są w kilku aktach prawnych, jednak nadrzędną rolę w chwili obecnej pełni *ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym*¹, która niestety w bardzo ogólny sposób traktuje to zagadnienie, określając w swych zapisach jedynie formy doskonalenia zawodowego oraz możliwość wykonywania Medycznych Czynności Ratunkowych czy innych Świadczeń Zdrowotnych we wskazanych podmiotach ochrony zdrowia czy formacjach ratowniczych podległych ministrom właściwym do spraw wewnętrznych i obrony narodowej czy też formacjach niezależnych wchodzących w skład Jednostek Współpracujących z systemem PRM². Wykonywanie tego odpowiedzialnego zawodu zakłada również możliwość kształcenia przyszłych pretendenców do tego miana przez praktykujących już Ratowników Medycznych, lecz pozostawia zdobycie kwalifikacji i kierunkowego wykształcenia samym zainteresowanym bez wsparcia i uznania zdobycia tej wiedzy, poza drobnymi zmianami, które na skutek nowelizacji rozporządzenia dotyczącego doskonalenia zawodowego, podjęły ten temat dość ogólnie, jednak bez regulacji na poziomie ustawy i stworzenia systemowych

¹ Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410)

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 2478)

rozwiązań do zdobycia kierunkowego wykształcenia na studiach II i III stopnia³⁴. Celem artykułu jest zaprezentowanie rozwiązań, do tej pory nie publikowanych, a opartych na doświadczeniach różnych systemów ratowniczych, w tym po części anglosaskich oraz własnych, możliwości awansu zawodowego w oparciu o stopnie zawodowe (obecnie funkcjonujące lecz rozbudowane i dostosowane do kryteriów wykonywania zawodu). O utworzeniu aktu regulującego wykonywanie zawodu ratownika medycznego i utworzenie organu sprawującego pieczę nad jego prawidłowym wykonywaniem, oprócz samych zainteresowanych ratowników medycznych, w tej sprawie wystąpili również przedstawiciele zawodów lekarza i pielęgniarki. Ministerstwo Zdrowia do tej pory opublikowało 3 krotnym *projektu ustawy o zawodzie ratownika medycznego i samorządzie zawodowym* na stronach Rządowego Centrum Legislacji i uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Legislacyjnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów bez podjęcia dalszych prac w tym zakresie (RL-033-33/19 Opinia o projekcie ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych).

1. Ścieżka Rozwoju Zawodowego Ratownika Medycznego w ujęciu stopni zawodowych

Według obowiązujących nas przepisów dotyczących zawód Ratownika Medycznego podlega gradacji jedynie na podstawie zdobytego wykształcenia i stażu zawodowego, czyli studium policealne, studia licencjackie oraz studia magisterskie. Należy tutaj nadmienić, że ukończenie studiów na poziomie magisterskim specjalność ratownictwo medyczne, odbywa się w zakresie Zdrowia Publicznego i jest traktowane jako dyscyplina pokrewna, dająca ratownikom medycznym jedyną możliwość na dalszy rozwój naukowy. Wskazane stopnie jednak brane są pod uwagę tylko w publicznych zakładach opieki zdrowotnej i to nie we wszystkich, najczęściej wszyscy są ujęci w jednej kategorii bez względu na wykształcenie i staż zawodowy.

³ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573)

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami z dnia 20 lipca 2011 r. (Dz.U. Nr 151, poz. 896)

Tabela 1

Kwalifikacje wymagane od Ratownika Medycznego na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach niebędących przedsiębiorcami

Lp	Stanowisko	Wymagane kwalifikacje	Liczba lat pracy w zawodzie lub inne dodatkowe kwalifikacje
1.	Starszy asystent ratownik medyczny	tytuł zawodowy licencjata na kierunku ratownictwo medyczne lub tytuł licencjata uzyskany po ukończeniu studiów wyższych pierwszego stopnia, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2008 r., na innym kierunku niż ratownictwo medyczne w specjalności ratownictwo medyczne lub medycyna ratunkowa	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu oraz 5 lat pracy w zawodzie ratownik medyczny
2.	Asystent ratownik medyczny	tytuł zawodowy licencjata na kierunku ratownictwo medyczne lub tytuł licencjata uzyskany po ukończeniu studiów wyższych pierwszego stopnia, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2008 r., na innym kierunku niż ratownictwo medyczne w specjalności ratownictwo medyczne lub medycyna ratunkowa	5 lat pracy w zawodzie ratownik medyczny lub 3 lata pracy w zawodzie ratownik medyczny oraz tytuł magistra na kierunku zdrowie publiczne
3.	Młodszy asystent — ratownik medyczny	tytuł zawodowy licencjata na kierunku ratownictwo medyczne lub tytuł licencjata uzyskany po ukończeniu studiów wyższych pierwszego stopnia, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2008 r., na innym kierunku niż ratownictwo medyczne w specjalności ratownictwo medyczne lub medycyna ratunkowa	3 lata pracy w zawodzie ratownik medyczny
4.	Starszy ratownik medyczny	kwalifikacje określone w przepisach ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.)	3 lata pracy w zawodzie ratownik medyczny
5.	Ratownik medyczny	kwalifikacje określone w przepisach ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym	—

Źródło: opracowanie własne

W przypadku wynagrodzenia dla ratowników medycznych gradacja w tych podmiotach występuje jedynie jak w tabeli nr 1 w pozycji 4 i 5 na podstawie osobnego rozporządzenia⁵. Co jak widać jest sporym niedociągnięciem legislacyjnym oraz krzywdzącym stanem faktycznym, ponieważ istnieją obecnie jednostki budżetowe

⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę pracowników podmiotów leczniczych działających w formie jednostki budżetowej (Dz.U. 2020 poz. 4)

zatrudniające ratowników medycznych, w których wykonują swoje zadania i pełnią funkcje kierownicze.

2. Stopnie Zawodowe


Utworzenie stopni zawodowych wiąże się równolegle z powstaniem struktur, w których Ratownik Medyczny (RM) może wykonywać swoje zadania zawodowe i połączyć bezpośrednio systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) z systemami i podsystemami działającymi w sferze zdrowotnej jak i szeroko rozumianego ratownictwa (lądowego, wodnego i powietrznego). Struktury te wymagają osobnego artykułu i szczegółowego opisu, w dalszej części artykułu zostaną one opisane tak, aby przybliżyć idee, która wymaga zrozumienia w zastosowaniu samych stopni zawodowych. Stopnie zawodowe możemy je podzielić na dwie kategorie: stopnie podstawowe i stopnie funkcyjne.




Stopnie Podstawowe, proponowane jest 9 form dotyczących przede wszystkim wykonywania zawodu Ratownika Medycznego (RM) zarówno na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych (w tym ujęciu będzie to wolontariat na studiach I stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub praktyka zawodowa) jak i po zdobyciu dyplomu zawodowego w ograniczonej formie jego wykonywania, pod nadzorem starszego/ej stopniem kolegi/koleżanki oraz w miarę postępu awansu na poszczególnych typach Zespołów Ratownictwa Medycznego (ZRM) jako kierownik zespołu lub jego członek, z posiadaniem uprawnień do prowadzenia pojazdu uprzywilejowanego i ze zwiększonymi kwalifikacjami wynikającymi ze zdobytego stopnia na bazie kursów specjalistycznych, kwalifikacyjnych oraz w najwyższej formie awansu w tych stopniach - specjalizacji. Zarówno w systemie PRM jak i proponowanej formacji Ochotniczego Ratownictwa Medycznego (ORM) z podziałem na korpusy. Oprócz ZRM miejscem pracy dla RM są też Szpitalne Oddziały Ratunkowe (SOR), w których może wykonywać swoje zadania zawodowe pod nadzorem starszego stopniem Ratownika Medycznego jak i samodzielnie lub pod nadzorem lekarza. Znajduje to oczywiście swoje odbicie w przebiegu doskonalenia zawodowego i prowadzonej w tym zakresie dokumentacji – w wypełnieniu obowiązku ustawowego.

ŚCIEŻKA ROZWOJU ZAWODOWEGO RATOWNIKA MEDYCZNEGO W UJĘCIU STOPNI ZAWODOWYCH
 Krzysztof Słupianek, Michał Starosolski



Tabela nr 2.

Stopnie Podstawowe Ratownika Medycznego

Lp.	Stopień zawodowy	Symbol	Opis stopnia	Uprawnienia	Kategoria zaszerogowania
Stopnie Podstawowe					
1.	Stażysta Ratownik		Ratownik Medyczny w trakcie kształcenia przed dyplomowego, po ukończonym I roku studiów I stopnia na kierunku ratownictwo medyczne oraz z ukończonym pozytywnie egzaminem i certyfikatem z Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy.	1.Członek ZRM Podstawowego (ORM). 2.Członek-kierowca ZRM Podstawowego(ORM). 3.Kwalifikowana Pierwsza Pomoc w pełnym zakresie, pod nadzorem Ratownika Medycznego starszego stopniem.	Student Wolontariat
2.	Młodszy Ratownik Medyczny		Ratownik Medyczny po ukończeniu studiów I stopnia o kierunku ratownictwo medyczne, z ukończonym PERM.	1. Członek ZRM Podstawowego (ORM). 2. Członek-kierowca ZRM Podstawowego (ORM). 3. Podstawowy zakres Medycznych Czynności Ratunkowych, pod nadzorem Ratownika Medycznego starszego stopniem.	Absolwent
3.	Ratownik Medyczny Podstawowy		Ratownik Medyczny wpisany do rejestru ratowników medycznych, z przyznanym prawem do wykonywania zawodu, po 1 roku pracy zawodowej.	1. Członek ZRM Podstawowego (PRM, ORM), Zaawansowanego (PRM, ORM) 2. Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego PRM, ORM 3. Podstawowy zakres Medycznych Czynności Ratunkowych	XIII
4.	Starszy Ratownik Medyczny Podstawowy		Ratownik Medyczny z co najmniej 3 letnim stażem pracy, ukończonym kursem specjalistycznym z zakresu: ALS/ACLS, ukończonym kursem kwalifikacyjnym I stopnia z zakresu ratownictwa: wodnego / morskiego / górskiego / śmigłowiecowego / taktycznego / technicznego i drogowego.	1. Kierownik lub Członek ZRM Podstawowego (PRM, ORM). 2. Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego (PRM, ORM). 3. Podstawowy rozszerzony zakres Medycznych Czynności Ratunkowych	XIV

5.	Ratownik Medyczny Zaawansowany		Ratownik Medyczny z co najmniej 5 letnim stażem pracy i zakończonym I okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, CMFR/TECC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym I stopnia z zakresu ratownictwa: wodnego / morskiego / górskiego / śmigłowcowego / taktycznego / technicznego i drogowego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik ZRM Podstawowego (PRM, ORM). 2. Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 3. Zaawansowany zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 4. Oficer Triage w zdarzeniu o charakterze masowym. 5. Oficer Triage w SOR. 	XV
6.	Starszy Ratownik Medyczny Zaawansowany		Ratownik Medyczny z co najmniej 5 letnim stażem pracy i zakończonym I okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, CMFR/TECC, IMLS/PHTLS, ukończonym kursem kwalifikacyjnym II stopnia z zakresu ratownictwa: wodnego / morskiego / górskiego / śmigłowcowego / taktycznego / technicznego i drogowego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik ZRM Podstawowego, Zaawansowanego (PRM, ORM). 2. Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 3. Zaawansowany rozszerzony zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 4. Starszy Oficer Triage w zdarzeniu o charakterze masowym. 5. Starszy Oficer Triage w SOR. 	XV
7.	Młodszy Ratownik Medyczny Specjalista		Ratownik Medyczny z co najmniej 8 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, IMLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym II stopnia z zakresu ratownictwa: wodnego / morskiego / górskiego / śmigłowcowego / taktycznego / technicznego i drogowego i otwartym przewodzie specjalizacyjnym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Zaawansowany rozszerzony zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Starszy Oficer Triage w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Starszy Oficer Triage w SOR. 5. Kierownik zespołu wyjazdowego Asystenckiego POZ. 	XV

ŚCIEŻKA ROZWOJU ZAWODOWEGO RATOWNIKA MEDYCZNEGO W UJĘCIU STOPNI ZAWODOWYCH
 Krzysztof Słupianek, Michał Starosolski

8.	Ratownik Medyczny Specjalista		<p>Ratownik Medyczny z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym II stopnia z zakresu ratownictwa: wodnego / morskiego / górskiego / śmigłowcowego / taktycznego / technicznego i drogowego i zakończona specjalizacja I stopnia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie transportem naziemnym i lotniczym. 5. Lider zespołu terapeutycznego w SOR (zespół urazowy, resuscytacyjny). 6. Kierownik zespołu wyjazdowego Asystenckiego POZ. 	XVI
9.	Starszy Ratownik Medyczny Specjalista		<p>Ratownik Medyczny z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym II stopnia z zakresu ratownictwa: wodnego / morskiego / górskiego / śmigłowcowego / taktycznego / technicznego i drogowego i zakończona specjalizacja I i II stopnia lub otwarty przewód specjalizacyjny II stopnia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie transportem naziemnym i lotniczym. 5. Lider zespołu terapeutycznego w SOR (zespół urazowy, resuscytacyjny). 6. Kierownik zespołu transportowego o standardzie mobilnej intensywnej terapii (MICU). 7. Kierownik zespołu wyjazdowego Asystenckiego POZ. 	XVI

Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

Stopnie Funkcyjne, proponowane jest 8 form i dotyczą one wykonywania zawodu Ratownika Medycznego w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (zarówno ZRM i SOR), a przede wszystkim w strukturach, które na potrzeby samego systemu ratowniczego jak i możliwości wykonywania zadań zawodowych powinny zostać zmienione oraz dostosowane do zagadnień przedstawionych w dalszych częściach artykułu.

Stopnie te ukierunkowane są przede wszystkim na działania w sferze dydaktycznej poprzez utworzenie ośrodków dedykowanych do tego celu, jak i nadzorce merytorycznym nad Ratownikami Medycznymi niższego stopnia podczas wykonywania zadań w ZRM czy SOR. Ważnym aspektem awansu jest koordynacja pracy grupy Ratowników Medycznych w poszczególnych jednostkach zarówno w Zespołach Ratownictwa Medycznego jak i w Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych, umożliwiając również pracę samodzielną i dowodzenie w zdarzeniach mnogich i o charakterze masowym.



Istotną rolą proponowanych najwyższych stopni - stopień Inspektora, dotyczy działań kierowniczych (dowódczych) w strukturach Państwowego Ratownictwa Medycznego na szczeblu Centralnym, Wojewódzkim, Powiatowym/Miejskim czy Podstacjach. Uwarunkowane jest to zdobytym doświadczeniem, wykształceniem oraz odbytymi kursami specjalistycznymi i kwalifikacyjnymi na bazie proponowanych rozwiązań stopni zawodowych ⁶.



⁶ Jednostka Poszukiwawczo-Ratownicza baza lotnicza BARYT - wzory stopni zawodowych (<http://jpr-baryt.pl/symbole-i-umundurowanie/>).

ŚCIEŻKA ROZWOJU ZAWODOWEGO RATOWNIKA MEDYCZNEGO W UJĘCIU STOPNI ZAWODOWYCH
 Krzysztof Słupianek, Michał Starosolski


Tabela nr 3.

Stopnie Funkcyjne Ratownika Medycznego

Lp.	Stopień zawodowy	Symbol	Opis stopnia	Uprawnienia	Kategoria zaszeregowania
Stopnie Funkcyjne					
1.	Młodszy Ratownik Medyczny Instruktor		Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami I stopnia na kierunku lub specjalności ratownictwo medyczne, z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia I z zakresu zdarzeń masowych i katastrof i zakończona specjalizacja I lub otwarty przewód specjalizacyjny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie i nadzór nad ratownikami medycznymi niższych stopniem, praktykantami i stażystami. 5. Lider zespołu terapeutycznego w SOR (zespół urazowy, resuscytacyjny). 6. Kierownik zespołu transportowego o standardzie mobilnej intensywnej terapii (MICU). 	XVII
2.	Ratownik Medyczny Instruktor		Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami II stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub w dziedzinach mających zastosowanie w zdrowiu publicznym, z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia I z zakresu zdarzeń masowych i katastrof i zakończona specjalizacja I lub otwarty przewód specjalizacyjny II stopnia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie i nadzór nad ratownikami medycznymi niższych stopniem, praktykantami i stażystami. 5. Lider zespołu terapeutycznego w SOR (zespół urazowy, resuscytacyjny). 6. Kierownik zespołu transportowego o standardzie mobilnej intensywnej terapii (MICU). 	XVII

3.	Starszy Ratownik Medyczny Instruktor		Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami II stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub w dziedzinach mających zastosowanie w zdrowiu publicznym z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia I z zakresu zdarzeń masowych i katastrof i zakończona specjalizacja I lub otwarty przewód specjalizacyjny II stopnia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie i nadzór nad ratownikami medycznymi niższych stopniem, praktykantami i stażystami. 5. Koordynowanie w SOR i nadzór nad pracą ratowników medycznych z niższym stopniem zawodowym. 6. Kierowanie i koordynowanie pracą Dyspozytorów Medycznych. 	XVII
4.	Ratownik Medyczny Koordynator		Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami II stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub w dziedzinach mających zastosowanie w zdrowiu publicznym, z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia II z zarządzania kryzysowego i zakończona specjalizacja I lub otwarty przewód specjalizacyjny II stopnia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie i nadzór nad ratownikami medycznymi niższych stopniem, praktykantami i stażystami. 5. Koordynowanie w SOR i nadzór nad pracą ratowników medycznych z niższym stopniem zawodowym. 6. Kierowanie i koordynowanie pracą Dyspozytorów Medycznych. 7. Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad zespołami Ochotniczego Ratownictwa Medycznego (ORM). 	XVIII
5.	Starszy Ratownik Medyczny Koordynator		Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami II stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub w dziedzinach mających zastosowanie w zdrowiu publicznym, z co najmniej 10 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia II z zarządzania kryzysowego i zakończona specjalizacja II lub otwarty przewód specjalizacyjny II stopnia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierownik i Członek-kierowca ZRM Podstawowego, Zaawansowanego, Specjalistycznego (PRM, ORM). 2. Specjalistyczny zakres Medycznych Czynności Ratunkowych. 3. Kierowanie Akcją Medyczną w zdarzeniu o charakterze masowym. 4. Koordynowanie i nadzór nad ratownikami medycznymi niższych stopniem, 	XVIII

ŚCIEŻKA ROZWOJU ZAWODOWEGO RATOWNIKA MEDYCZNEGO W UJĘCIU STOPNI ZAWODOWYCH
 Krzysztof Słupianek, Michał Starosolski

				<p>praktykantami i stażystami.</p> <p>5. Koordynowanie w SOR i nadzór nad pracą ratowników medycznych z niższym stopniem zawodowym.</p> <p>6. Kierowanie i koordynowanie pracą Dyspozytorów Medycznych.</p> <p>7. Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad zespołami Ochotniczego Ratownictwa Medycznego (ORM).</p>	
6.	Młodszy Inspektor Ratownik Medyczny		<p>Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami I stopnia na kierunku lub specjalności ratownictwo, z co najmniej 15 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia II z zarządzania kryzysowego i zakończona specjalizacja II.</p>	<p>1. Stanowisko Kierownicze u dysponenta zespołów ratownictwa medycznego lub w Miejskiej/Powiatowej/Metro politalnej Stacji PRM</p>	XVIII
7.	Inspektor Ratownik Medyczny		<p>Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami II stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub w dziedzinach mających zastosowanie w zdrowiu publicznym, z co najmniej 15 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia II z zarządzania kryzysowego i zakończona specjalizacja II.</p>	<p>1. Stanowisko Kierownicze w Wojewódzkiej Stacji PRM.</p> <p>2. Stanowisko Kierownicze w Wojewódzkim Ośrodku Szkoleniowym PRM.</p>	XIX
8.	Starszy Inspektor Ratownik Medyczny		<p>Ratownik Medyczny z ukończonymi studiami II i III stopnia na kierunku ratownictwo medyczne lub w dziedzinach mających zastosowanie w zdrowiu publicznym, z co najmniej 15 letnim stażem pracy i zakończonym II okresem edukacyjnym, ukończonymi kursami specjalistycznymi z zakresu: ALS/ACLS, EPLS/PALS, RSI/MCI, ITLS/PHTLS, CTM/TCCC, ukończonym kursem kwalifikacyjnym stopnia II z zarządzania kryzysowego i zakończona specjalizacja II.</p>	<p>1. Stanowisko Kierownicze w Głównej Stacji PRM.</p> <p>2. Krajowym Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego.</p>	XX

Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

3. Specjalizacje

Proponowane dla Ratownika Medycznego specjalizacje mają odniesienie w większej części do miejsc, w których może RM wykonywać swoje zadania zawodowe samodzielnie i są to miejsca takie jak Zespół Ratownictwa Medycznego „Specjalistyczny” (ZRM-S), Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR) i udział w Zespole Urazowym jako Lider/Kierownik (również w Centrum Urazowym), Szpitalny Oddział Ratunkowy Kardiologiczny i udział w Zespole Kardiologicznym lub Resuscytacyjnym jako Lider/Kierownik (możliwość rozszerzenia tej funkcji o szpitalny zespół resuscytacyjny), Szpitalny Oddział Ratunkowy Pediatriczny (Centrum Pediatrii) i udział jako Lider/Kierownik zespołu urazowego, natychmiastowej terapii (również w Centrum Urazowym Dziecięcym), Podstawowa Opieka Zdrowotna (POZ) jako Kierownik Zespołu Wyjazdowego Asystenckiego (w tym też samodzielne stanowisko Asystenta lekarza w POZ). Proponowane specjalizacje są podzielone na dwa stopnie zdobywania wiedzy i doświadczenia, z którymi wiąże się podnoszenie kwalifikacji i co za tym idzie większej samodzielności oraz możliwości wspierania pozostałego personelu medycznego (w zależności od miejsca wykonywania zawodu).

Tabela nr 4.

Specjalizacje Ratownika Medycznego

L.p.	Specjalizacja	Stopień	Nazwa Specjalizacji lub Kursu	Uprawnienia	Zastosowanie
Specjalizacje					
1.	Urazowa	I	Specjalista Ratownik Medyczny Urazowy	Lider zespołu urazowego na SOR	PRM - SOR
2.	Urazowa	II	Starszy Specjalista Ratownik Medyczny Urazowy	Lider zespołu urazowego na SOR oraz w Centrum Urazowym	PRM – SOR Centrum Urazowe
3.	Kardiologia Ratunkowa	I	Specjalista Ratownik Medyczny Kardiologii Ratunkowej	Lider zespołu kardiologicznego, resuscytacyjnego w SOR kardiologicznym	PRM – SOR Kardiologiczny;
4.	Kardiologia Ratunkowa	II	Starszy Specjalista Ratownik Medyczny Kardiologii Ratunkowej	Lider zespołu kardiologicznego, resuscytacyjnego w SOR kardiologicznym lub w zespole resuscytacyjnym w szpitalu	PRM – SOR Kardiologiczny, zespół resuscytacyjny
5.	Intensywna Terapia	I	Specjalista Ratownik Medyczny Intensywnej Terapii	Kierownik ZRM Specjalistycznego	PRM - ZRM
6.	Intensywna Terapia	II	Starszy Specjalista Ratownik Medyczny Intensywnej Terapii	Kierownik ZRM Specjalistycznego, kierownik zespołu transportowego o standardzie mobilnej intensywnej	PRM – ZRM, Transport Medyczny

ŚCIEŻKA ROZWOJU ZAWODOWEGO RATOWNIKA MEDYCZNEGO W UJĘCIU STOPNI ZAWODOWYCH
 Krzysztof Słupianek, Michał Starosolski

				terapii (MICU)	
7.	Pediatria Ratunkowa	I	Specjalista Ratownik Medyczny Pediatrii Ratunkowej	Lider zespołu pediatrycznego w SOR dziecięcym	PRM – SOR dziecięcy
8.	Pediatria Ratunkowa	II	Starszy Specjalista Ratownik Medyczny Pediatrii Ratunkowej	Lider zespołu pediatrycznego w SOR dziecięcym, Lider zespołu urazowego w Centrum Urazowym Dziecięcym.	PRM – SOR Centrum Urazowe Dziecięce
9.	Medycyna Rodzinna	I	Specjalista Ratownik Medyczny Medycyny Rodzinnej	Kierownik Asystenckiego zespołu wyjazdowego POZ	POZ – zespoły wyjazdowe
10.	Medycyna Rodzinna	II	Starszy Specjalista Ratownik Medyczny Medycyny Rodzinnej	Kierownik Asystenckiego zespołu wyjazdowego POZ, Samodzielne stanowisko Asystenta lekarza rodzinnego	POZ - stacjonarnie

Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

4. Kursy Kwalifikacyjne

Uzupełnieniem Ścieżki Rozwoju Zawodowego Ratownika Medycznego będą kursy kwalifikacyjne, które dedykowane są w większej części dla osób pracujących lub pełniących dyżury w ramach wolontariatu (ochotnik) w strukturach i Jednostkach Współpracujących z systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM), ale również działających w systemie PRM i w służbach mundurowych podległym ministerstwom właściwym do spraw obrony narodowej i spraw wewnętrznych oraz w administracji publicznej, takimi jak: Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR), Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa (SAR), Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (GOPR), Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (TOPR), Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (LPR/HEMS), Służba Poszukiwania i Ratownictwa Lotniczego (ASAR), Grupy Ewakuacji Medycznej/Powietrzna Jednostka Ewakuacji Medycznej Ministerstwa Obrony Narodowej (GEM/PJEM MON), Zespoły Medyczne Oddziałów Prewencji Policji/Samodzielnych Pododdziałów Prewencji Policji (ZM OPP/SPPP MSWiA), Państwowej Straży Pożarnej (PSP) czy Centrów Zarządzania Kryzysowego przy Urzędzie Wojewody (CZK). Kursy te ujęte są w dwóch stopniach i wraz z ich odbyciem analogicznie do specjalizacji, dają możliwość wykonywania czynności zawodowych w danych jednostkach. Wykonywanie rozszerzonych zadań w strukturach będzie możliwe dzięki wprowadzeniu(stworzeniu systemu) gradacji w proponowanych stopniach zawodowych.

Tabela nr 5.

Kursy Kwalifikacyjne Ratownika Medycznego.

Lp.	Kurs		Kursy Kwalifikacyjne	Uprawnienia	Zastosowanie
1.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z ratownictwa wodnego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	WOPR
2.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z ratownictwa morskiego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	SAR
3.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z ratownictwa górskiego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	GOPR/TOPR
4.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z ratownictwa śmigłowcowego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	GOPR/TOPR, LPR/ASAR
5.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z ratownictwa taktycznego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	MON/MSWiA
6.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z ratownictwa technicznego i drogowego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	PSP/OSP
7.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny ze zdarzeń masowych i katastrof	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/PSP, MON/MSWiA
8.	kwalifikacyjny	I i II	Kurs kwalifikacyjny z zarządzania kryzysowego	Dodatkowe uprawnienia wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/CZK/PSP

Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

5. Kursy Specjalistyczne

Obecnie w ramach doskonalenia zawodowego Ratownika Medycznego [4] istnieją różne sposoby zdobywania punktów edukacyjnych za odbyte szkolenia i kursy, które tematycznie i programowo nawiązują po części do proponowanych kursów specjalistycznych, a które same w sobie nie zostały niestety przez resort zdrowia zakwalifikowane do uznanych i zalecanych form kształcenia podyplomowego (w przeciwieństwie np. do zawodu lekarza [3]). Kursy te z uwagi na swój charakter mają możliwość wykorzystania swoich walorów zarówno w ramach cywilnego jak i mundurowego ratownictwa działającego w ramach służby. Odbiorcami będą wszyscy Ratownicy Medyczni działający w strukturach Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz proponowanego Ochotniczego Ratownictwa Medycznego, jak również Grup Ewakuacji Medycznej/Powietrznych Jednostek Ewakuacji Medycznej

Ministerstwa Obrony Narodowej (GEM/PJEM MON), Zespołów Medycznych Oddziałów Prewencji Policji/Samodzielnych Pododdziałów Prewencji Policji (ZM OPP/SPPP MSWiA).

Tabela nr 6.

Kursy Specjalistyczne Ratownika Medycznego

Lp.	Kurs	Stopień	Kursy Specjalistyczne	Uprawnienia	Zastosowanie
1.	specjalistyczny	I	Zaawansowane Zabiegi Ratujące Życie - Advanced Life Support (ALS)/ Zaawansowane Kardiologiczne Zabiegi Ratujące Życie – Advanced Cardiovascular Life Support (ACLS)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/ORM - ZRM
2.	specjalistyczny	I	Europejskie Zabiegi Ratujące Życie w Pediatrii – European Pediatric Life Support (EPLS)/ Zaawansowane Zabiegi Ratujące Życie w Pediatrii – Pediatric Advanced Life Support (PALS)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/ORM - ZRM
3.	specjalistyczny	I	Międzynarodowe Zabiegi Ratujące Życie w Urazach – International Trauma Life Support (ITLS)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/ORM - ZRM
4.	specjalistyczny	I	Przedszpitalne Zabiegi Ratujące Życie w Urazach – Prehospital Trauma Life Support (PHTLS)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/ORM - ZRM
5.	specjalistyczny	I	Sekwencja Szybkiej Intubacji - Rapid Sequence Intubation (RSI)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/ORM - ZRM
6.	specjalistyczny	I	Incydent Zdarzenia Masowego – Mass Casualty Incident (MCI)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM/ORM - ZRM
7.	specjalistyczny	I	Wstępne działania medyczne w polu walki - Combat Medical First Responder (CMFR)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM – ZRM MON/MSWiA
8.	specjalistyczny	I	Zarządzanie urazami w polu walki - Combat Trauma Management (CTM)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM – ZRM MON/MSWiA
9.	specjalistyczny	I	Taktyczna opieka nad ofiarami w polu walki – Tactical Combat Casualty Care (TCCC)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM – ZRM MON/MSWiA
10.	specjalistyczny	I	Taktyczna Ratunkowa opieka nad ofiarami w polu walki – Tactical Emergency Casualty Care (TECC)	Dodatkowe uprawnienia do MCR wynikające z tematyki i zakresu kursu	PRM – ZRM MON/MSWiA

Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

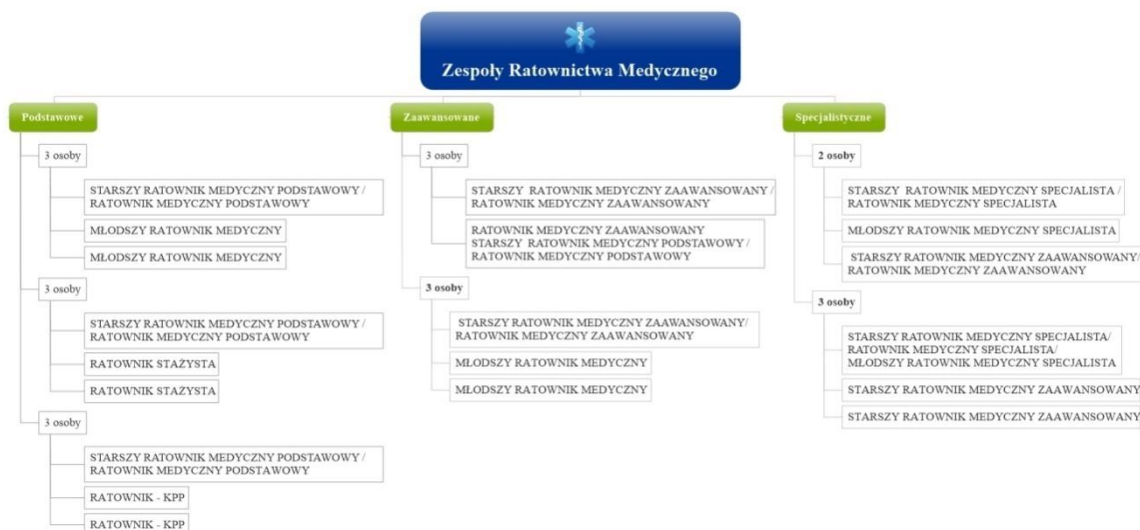
6. Zespoły Ratownictwa Medycznego

Zaproponowane stopnie zawodowe wymagają pewnych zmian systemowych i wprowadzenia nowych rozwiązań systemowych, należy rozważyć na tę okoliczność poszerzenia typów Zespołów Ratownictwa Medycznego. Z uwagi na zasadność wykorzystania w pełni personelu medycznego wykonującego zadania zawodowe Ratownika Medycznego w systemie PRM czy ORM, jak i w opisanych poniżej systemach zdrowotnych, działających obecnie w Polsce. W proponowanej zmianie systemowej w kwestii ZRM-S możliwe są dwie konfiguracje, jedna działająca jako Mobilna Intensywna Terapia (MICU), druga jako zespół działający w ramach dojazdu do zdarzenia (rendez-vois) i działająca wspólnie z wzywającym zespołem (zarówno P jak i Z). Dodany zespół to ZRM-Z czyli zaawansowany (skład osobowy i kompetencje określiła tabela nr 1) oraz kilka form ZRM-P (podstawowego) w ramach PRM lub ORM.

Ważnym uzupełnieniem funkcjonowania ZRM, są Protokoły Postępowania Przedszpitalnego (PPP), które uporządkują działanie poszczególnych zespołów oraz Ratowników Medycznych w odpowiednim stopniu zawodowym (obecnie BRAK delegacji ustawowej w formie obwieszczenia wynikającej z art. 43 ustawy o PRM). Typy Zespołów Ratownictwa Medycznego opisuje Rycina nr 1.

Rycina nr 1.

Typy Zespołów Ratownictwa Medycznego.



Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

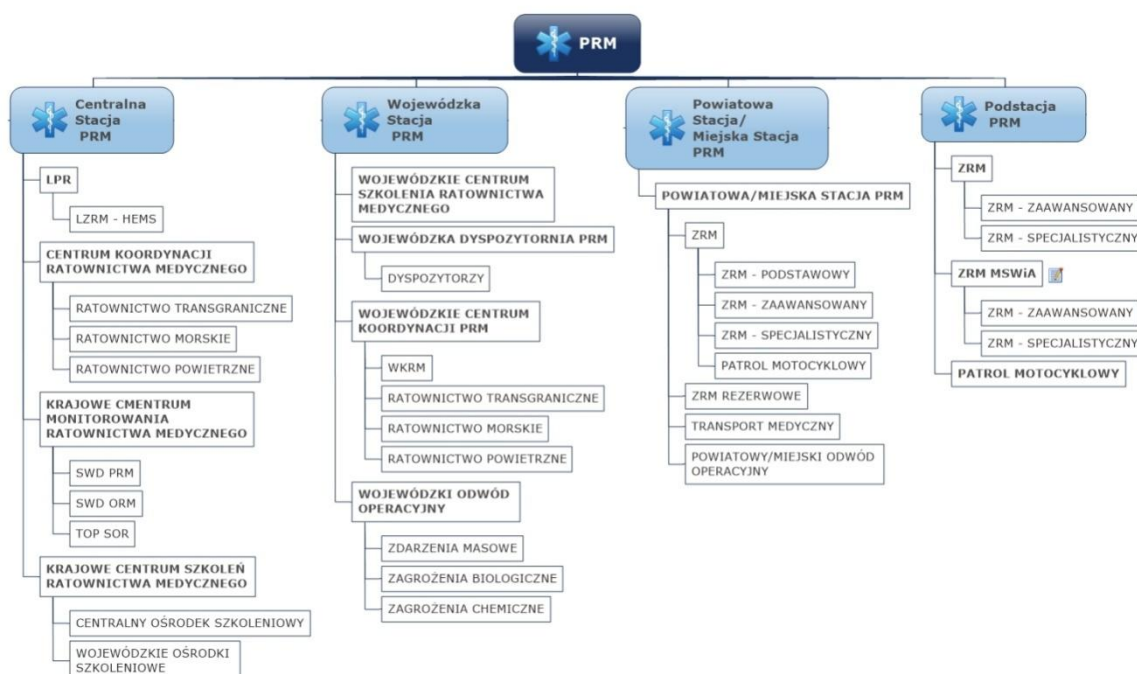
7. Struktura Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM)

W warunkach bieżących działającego systemu obserwuje się niedobór kadry medycznej, zarówno w pionie osób wykonujących zawód Ratownika Medycznego jak i personelu lekarskiego (głównie w ZRM). Wychodząc naprzeciw tym wymaganiom, proponuje się utworzenie struktury PRM, która na bazie istniejących przepisów prawa może być utworzona przez Ministra Zdrowia i zarządzana (kwestia wyboru funkcjonowania takiej jednostki jako budżetowa czy jako jednostka samodzielna publiczna).

Schemat organizacyjny takiej struktury przedstawia rycina nr 2.

Rycina nr 2.

Schemat struktury organizacyjnej Państwowego Ratownictwa Medycznego



Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

8. Ochotnicze Ratownictwo Medyczne (ORM)

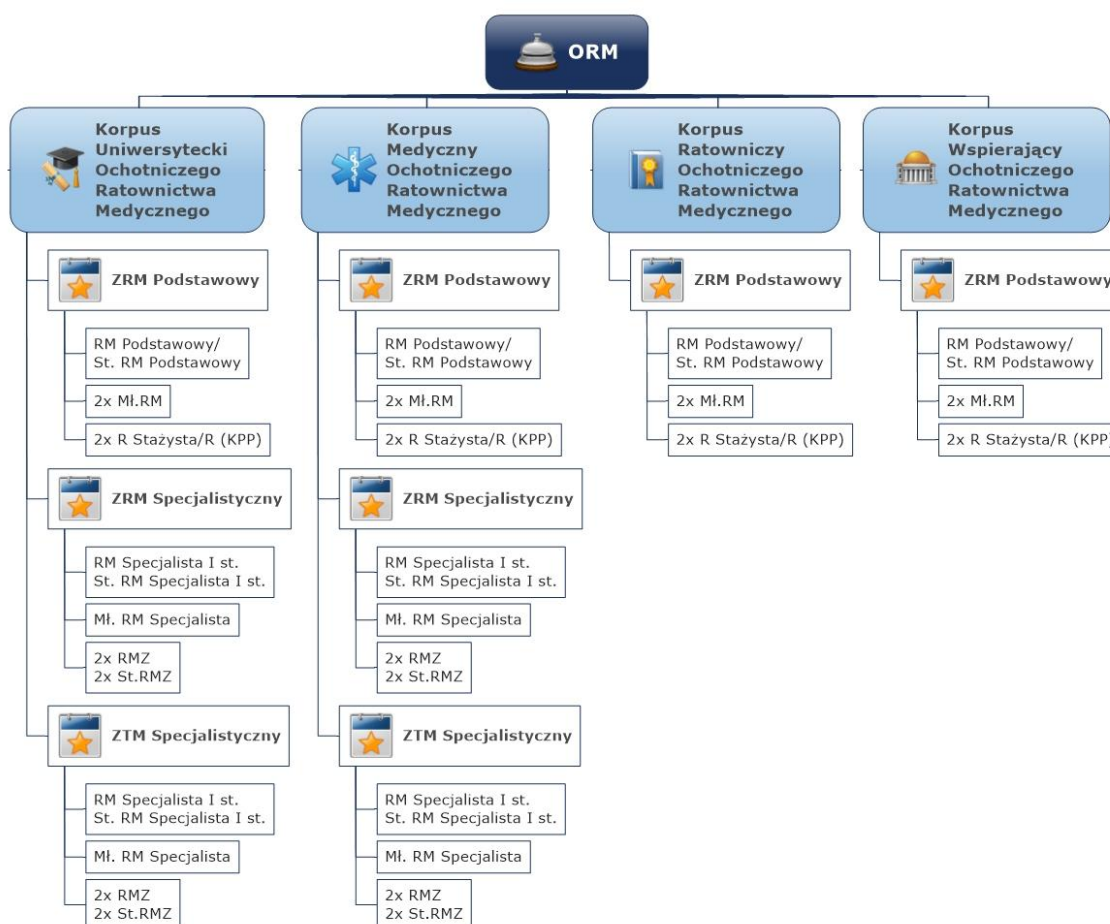
Uzupełnieniem niedoborów kadrowych oraz niewydolnością systemu w sytuacji nadmiaru zdarzeń pojedynczych lub kilku mnogich występujących jednocześnie, proponuje się by na kanwie obowiązującej ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym zostało utworzone Ochotnicze Ratownictwo Medyczne (ORM). Jest to

swego rodzaju analogia do działań w sferze szeroko rozumianego systemu ratowniczo-gaśniczego funkcjonującego w Polsce w oparciu o formacje Państwowej Straży Pożarnej jak i w uzupełnieniu ich działań Ochotniczej Straży Pożarnej. W proponowanym ujęciu, ORM jest podzielone na 4 Korpusy: Uniwersytecki, Medyczny, Ratowniczy i Wspierający. W chwili obecnej do działań medycznych wykorzystuje się Jednostki Współpracujące z systemem PRM, lecz ta propozycja usankcjonuje wykonywanie tych czynności w pełnym zakresie i otworzy możliwość uczestnictwa w ratowaniu życia i zdrowia ludzkiego, a także poszerzy walor dydaktyczny – uczelniom medycznym. Istotnym elementem zarządzania ORM jest utworzenie Systemu Wspomagania Dowodzenia Ochotniczego Ratownictwa Medycznego.

Strukturę organizacyjną przedstawia rycina nr 3.

Rycina nr 3.

Struktura organizacyjna Ochotniczego Ratownictwa Medycznego



Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

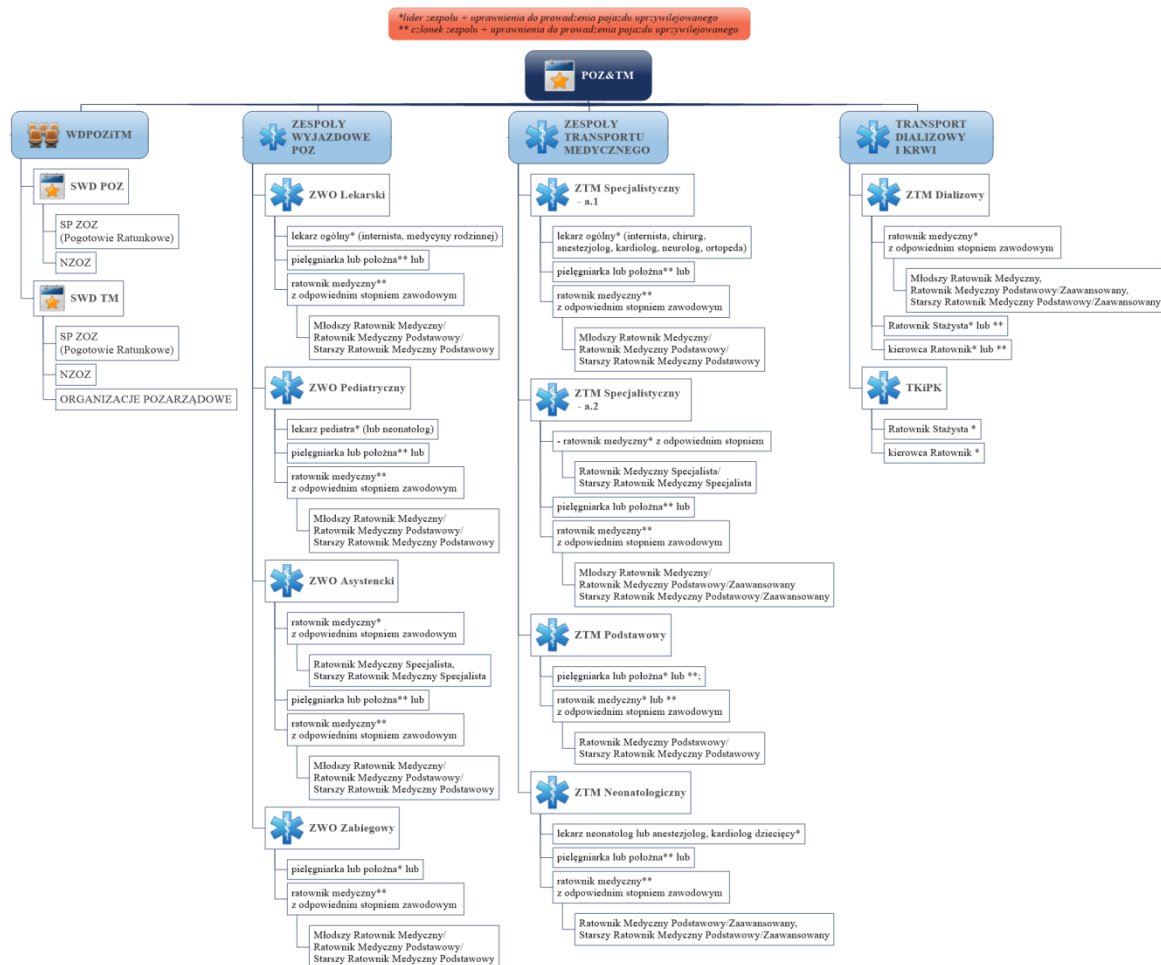
9. Podstawowa Opieka Zdrowotna i Transport Medyczny (POZ i TM)

Należy wspomnieć krótko na temat instytucji, która w różnych etapach swojego istnienia przechodziła zmiany rzutujące na jej dostęp i zależność od innych podmiotów. W proponowanym ujęciu Podstawowej Opieki Zdrowotnej i jej formy wyjazdowej pomocy jak i Transportu Medycznego, którego regulacje są rozdrobnione po kilku aktach wykonawczych do oddzielnych ustaw, proponuje się utworzenie podmiotu nadzorującego i zlecającego wyjazdy do zdarzeń o charakterze zachorowań oraz transportu osób pomiędzy jednostkami leczenia ambulatoryjnego jak i szpitalnego. Do usprawnienia tych działań konieczne jest utworzenie Wojewódzkiej Dyspozytorni POZ i TM działającej w oparciu o System Wspomagania Dowodzenia Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Transportu Medycznego, zlecającej odpowiednim zespołom realizację zleconych wyjazdów. Odbiorcy tego systemu to zarówno publiczne jak i niepubliczne jednostki ochrony zdrowia oraz organizacje pozarządowe. System ten mógłby wspierać ratownictwo medyczne w sytuacji zdarzenia o charakterze masowym lub mnogim.

Strukturę organizacyjną przedstawia rycina nr 4.

Rycina nr 4.

Struktura organizacyjna Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Transportu Medycznego.



Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

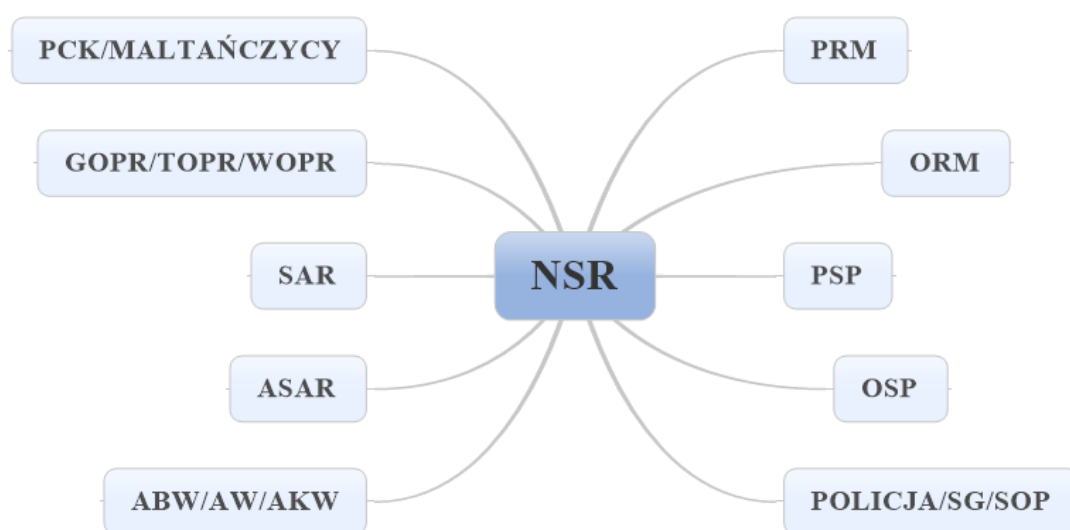
10. Narodowa Służba Ratownicza

Na podstawie powyższych propozycji oraz doświadczeń i współpracy z innymi formacjami, służbami i strukturami działającymi w zakresie ogólnie pojętego ratownictwa, zachodzi potrzeba by wszystkie te podmioty usytuować w jednym akcie prawnym działającym jako jedna formacja ratownicza (być może w ramach służby – jeśli zajdzie taka potrzeba). Współpracująca we wszystkich działaniach ratowniczych, objętych wspólnymi szkoleniami i ćwiczeniami, funkcjonującej na niezależnych i wspólnych systemach komunikacji i łączności oraz w pełni wykorzystująca umiejętności i możliwości poszczególnych jej uczestników. Narodowa Służba Ratownicza funkcjonowałaby pod przewodnictwem ministerstw właściwych do spraw: obrony narodowej, transportu, wewnętrznych i zdrowia. Umożliwiałaby funkcjonowanie jego uczestnikom

zarówno w trybie zawodowym jak i ochotniczym, co daje możliwość zaadoptowania organizacji pozarządowych działających już na tym przedpolu pod jurysdykcją ministra spraw wewnętrznych i administracji do działań ratowniczych.

Rycina nr 5.

Schemat Narodowej Służby Ratowniczej w Polsce



Źródło: Opracowania własne Red-Alert Fundacja na rzecz wspierania i rozwoju Ratownictwa Medycznego w Polsce (<http://red-alert.org.pl>).

11. Podsumowanie

Wobec przedstawianych propozycji utworzenia Ścieżki Rozwoju Zawodowego Ratownika Medycznego oraz stopni zawodowych (na kanwie ustawy o zawodzie ratownika medycznego), specjalizacji, kursów kwalifikacyjnych i specjalistycznych. Istnieje duża potrzeba przeorganizowania systemów opieki zdrowotnej jakimi są zarówno Państwowe Ratownictwo Medyczne, jak i Podstawowa Opieka Zdrowotna i system Transportu Medycznego oraz utworzenia Ochotniczego Ratownictwa Medycznego (ORM). System PRM wymaga by rozszerzyć typy zespołów i zmodyfikować jego skład do przedstawionych stopni zawodowych i tym samym nadaniu jej poszczególnym uczestnikom odpowiednich kwalifikacji, kompetencji oraz możliwości satysfakcji finansowej jak i ochrony prawnej (utworzenie samorządu zawodowego) oraz jego kontrolowanego i zrównoważonego rozwoju, które wymaga osobnego potraktowania w odrębnym artykule, tłumacząc poszczególne jego elementy

na kanwie zaproponowanej struktury organizacyjnej. Odbicie to znajdzie swe ulokowanie również w systemie Podstawowej Opieki Zdrowotnej i różnie działającym Transporcie Medycznym (określanego chwilowo sanitarnym), którego propozycje porządkują funkcjonowanie i określają nowe możliwości oraz jego zarządzanie (SWD POZiTm).

Ochotnicze Ratownictwo Medyczne jest ciekawym rozwiązaniem uzupełnienia i wykorzystania komponentu ludzkiego oraz sprzętowego w kwestiach niesienia pomocy i ratowania życia i zdrowia ludzkiego. Proponowane rozwiązania podyktowane są doświadczeniami autorów oraz opiniami uczestników innych systemów funkcjonujących na świecie, a dotyczących ratownictwa medycznego oraz wszelkich innych podsystemów i systemów ratowniczych. Finalnym krokiem rozwoju ratownictwa medycznego, jak i dyscyplin pokrewnych jest Narodowa Służba Ratownicza, która wymaga pewnych wspólnych działań międzyresortowych oraz spojrzenie na problem ratownictwa w szerokim spektrum, zarówno pod względem rozwojowym jak i pragmatycznym, co przedkłada się na skuteczność i wydolność zamierzonych działań.

Literatura

Akty prawne

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 2478)

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019 poz. 1573)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie doskonalenia zawodowego ratowników medycznych (Dz.U. 2019 poz. 2464)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami z dnia 20 lipca 2011 r. (Dz.U. Nr 151, poz. 896)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę pracowników podmiotów leczniczych działających w formie jednostki budżetowej (Dz.U. 2020 poz. 4)

Źródło internetowe

Jednostka Poszukiwawczo-Ratownicza baza lotnicza BARYT - wzory stopni zawodowych (<http://jpr-baryt.pl/symbole-i-umundurowanie/>).